

غەپىرەت ئاسىم

مۇھەببەت ئۆزى سىزگە بېرىدۇ

شىنجاڭ ياشلار-ئۆسمۈرلەر نەشرىياتى

غەيرەت ئاسم

مۇھەببەت ئۆزى سۆزلەيدۇ

(رومان)

شىنجاڭ ياشلار ئۆسمۈرلەر نەشرىياتى

责任编辑：阿布里克木·艾山

责任校对：阿布列孜·阿巴斯

封面设计：阿力甫·夏

爱的如诉(维吾尔文)

(长篇小说)

阿拉提·阿斯木 著

新疆青少年出版社出版

(乌鲁木齐市胜利路100号 邮编：830001)

新疆新华书店发行 新疆新华印刷厂印刷

850×1168毫米 32开本 13.625印张

2005年6月第1版 2005年6月第1次印刷

印数：1—3000

ISBN7-5371-5232-2

定价：20.00元

如有印刷装订问题请直接同出版社调换

مەسئۇل مۇھەررىرى: ئابلىكىم ھەسەن
مەسئۇل كوررېكتورى: ئابلىز ئابباس
مۇقاۋىنى لايىھىلىگۈچى: غالىب شاھ

مۇھەببەت ئۆزى سۆزلەيدۇ

(رومان)

ئاپتورى: غەيرەت ئاسىم

*

شىنجاڭ ياشلار - ئۆسمۈرلەر نەشرىياتى نەشر قىلدى
(ئۈرۈمچى شەھىرى غالىبىيەت يولى 100 - قورو، پ: 830001)

شىنجاڭ شىنخۇا كىتابخانىسىدىن تارقىتىلدى

شىنجاڭ شىنخۇا باسما زاۋۇتىدا بېسىلدى

ئۆلچىمى: 1168×850م، 32 كەسلەم، باسما تاۋۇقى: 13.625

2005 - يىل 6 - ئاي 1 - نەشرى

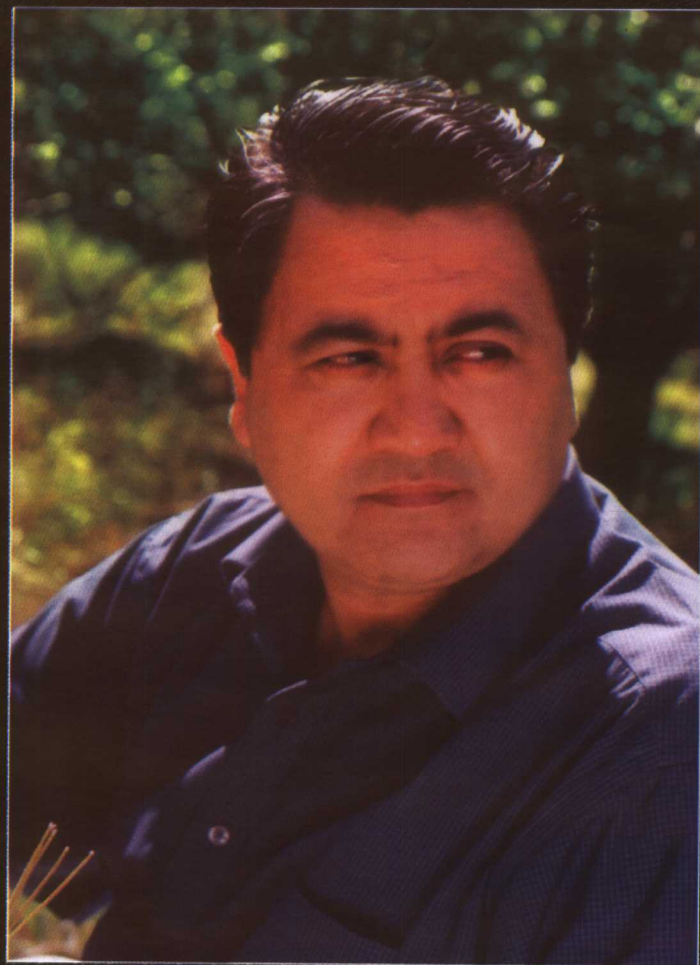
2005 - يىل 6 - ئاي 1 - بېسىلشى

ISBN7 - 5371 - 5232 - 2

سانى: 1-3000

باھاسى: 20.00 يۈەن

بېسىلىشتا، تۈپلەشتە خاتالىق بولسا نەشرىياتىمىزغا ئەۋەتسەڭىز، تېگىشىپ بېرىمىز

خبرهٔ محاسن

مۇندەرىجە

1	بىرىنچى باب تايىنىڭ ئىلتىپاتى
46	ئىككىنچى باب تايىنىڭ يەنە بىر يۈزى
77	ئۈچىنچى باب گۈلبوستاننىڭ گۈللىرى
90	تۆتىنچى باب قەمەرنىڭ ئۈچىنچى قولى
98	بەشىنچى باب تايىنىڭ ھۈنرى
116	ئالتىنچى باب ئادەمنىڭ ئالىسى ئىچىدە
126	يەتتىنچى باب ئەلنىڭ كۆزى ئەللىك
139	سەككىزىنچى باب پۇلنىڭ كۈچى
146	توققۇزىنچى باب كەلگۈلۈك ئەسقەرگە كەلدى
163	ئونىنچى باب تاي قەمەرنىڭ ئاللىقىدا
175	ئون بىرىنچى باب گۈلبوستاننىڭ يىغىسى
	ئون ئىككىنچى باب تاي قەمەرنىڭ نىيىتىنى بىلىپ
188	قالدى
201	ئون ئۈچىنچى باب تاي پۇل بېرىپ قۇتۇلدى
	ئون تۆتىنچى باب گۈلبوستان تاي بىلەن ئاچرىشىپ
217	كەتتى
	ئون بەشىنچى باب تۇرسۇن كېلىنىگە دۇكان ئېچىپ
227	بەردى
234	ئون ئالتىنچى باب غوپۇر ئۆكىسىدىن رەنجىدى
240	ئون يەتتىنچى باب بىر دەستە گۈل
245	ئون سەككىزىنچى باب تاي دەككىسىنى يېدى
253	ئون توققۇزىنچى باب سەنەۋەرنىڭ بېشى قاتتى
258	يىگىرمىنچى باب تاي پۇشايمان قىلدى
262	يىگىرمە بىرىنچى باب سەنەۋەرنىڭ پەلسەپىسى

- 268 يىگىرمە ئىككىنچى باب خالمۇراتنىڭ غەيرىتى
 273 يىگىرمە ئۈچىنچى باب ئاجىز بەندىلەر
 يىگىرمە تۆتىنچى باب قەمەر بىلەن گۈلبوستاننىڭ
 277 سۆھبىتى
 284 يىگىرمە بەشىنچى باب ساياھەت كېچىسى
 290 يىگىرمە ئالتىنچى باب قەمەرنىڭ پەلسەپىسى
 294 يىگىرمە يەتتىنچى باب ئادەم بولماق تەس
 297 يىگىرمە سەككىزىنچى باب توپا يەيدىغان شەيتان
 يىگىرمە توققۇزىنچى باب خالمۇرات بىلەن گۈلبوستان
 310
 316 ئوتتۇزىنچى باب تايىنىڭ پوپوزىسى ئاقىمىدى
 322 ئوتتۇز بىرىنچى باب سەنەۋۋەر ئېلىشىپ قالدى
 ئوتتۇز ئىككىنچى باب تاي گۈلبوستاننىڭ پېيىگە چۈشتى
 330
 ئوتتۇز ئۈچىنچى باب گۈلبوستان تايىنىڭ ئۈستىدىن
 339 ئەرر قىلدى
 ئوتتۇز تۆتىنچى باب قەمەرنىڭ ئوشۇقى ئالچۇ چۈشتى
 347
 358 ئوتتۇز بەشىنچى باب گۈلبوستان كۈلدى
 362 ئوتتۇز ئالتىنچى باب ناشتىدىكى سودا
 369 ئوتتۇز يەتتىنچى باب قەمەرنىڭ كوزىرى
 378 ئوتتۇز سەككىزىنچى باب تاش بىلەن ئەينەك ئويۇنى
 383 ئوتتۇز توققۇزىنچى باب قارار
 قىرىقىنچى باب خالمۇرات سەنەۋۋەرنى ئېلىپ يولغا چىقتى
 389
 قىرىق بىرىنچى باب تۇرسۇن خوتۇنىنى شەھەرگە
 393 يولغا سالدى
 399 قىرىق ئىككىنچى باب ھەر كالىدا بىر چىگىش
 405 قىرىق ئۈچىنچى باب تاي ئېگىلىدى

قېرىق تۆتىنچى باب قەمەرنىڭ سەرەڭگىسى تۇتاشمىدى	410
قېرىق بەشىنچى باب گۈلبوستان يىغلىدى	415
قېرىق ئالتىنچى باب توي ھارپىسىدا	417
قېرىق يەتتىنچى باب پۇل تاپقان ئوغۇل بالا	420
قېرىق سەككىزىنچى باب بىرى ئۈچۈن مىڭغا گۈل	427

بىرىنچى باب

تاينىڭ ئىلتىپاتى

تاينىڭ ئۆيى مەھەللىدىكى ئۆستەڭ بويىدا ئىدى. ئۇنىڭ ھويلىسىنىڭ دەرۋازىسى ناھايىتى كۆركەم ئىدى. شۇ تاپتا تاينىڭ ئايالى گۈلبوستان دەرۋازىنىڭ ئالدىنى سۈپۈرۈۋاتاتتى. ئۇ بەكمۇ كېلىشكەن ئايال، يەر سۈپۈرگەندە ئالدىدا ئويىناپ تۇرىدىغان توم، ئۇزۇن چاپلىرى ئۇنىڭ ئوبرازىنى تېخىمۇ گۈزەللەشتۈرۈپ تۇراتتى. سەھەردە مەھەللىلەرنى ساياھەت قىلىپ يۈرگەن ساپ شامال ئۇنىڭ سېكىلەكلىرىنى سۆيۈپ - سۆيۈپ ئۆتەتتى. بۇ ۋاقىتتا گۈلبوستاننىڭ قىزىل مەڭزىلىرى تېخىمۇ چىرايلىق بولۇپ كېتەتتى. ئۇنىڭ بۇلاقتەك يېقىملىق كۆزلىرى تېخىمۇ گۈزەل پارقىرايتتى. ئۇ ھەربىر قېتىم ئۇزۇن ساپلىق چىغ سۈپۈرگىسىنى يەرگە سالغاندا ئۇنىڭ يوغان كۆكىسى ھەرىكەتلىرىگە ماسلىشىپ ئويىناپ كېتەتتى. ئەللىك ياشنىڭ قارىسىنى ئالغان بۇ ئايال ياش قىزلاردەك تېتىك، گۈزەللىكىدىن كەتمىگەندى.

گۈلبوستان ئادىتى بويىچە دەرۋازىنىڭ ئالدىنى سۈپۈرۈپ بولۇپ، ھويلىسىغا قايتىپ كىردى. ئۇ قورۇسىدىكى گۈللۈكنىڭ ئالدىغا كېلىپ ئولتۇردى. ئۇزۇن يىللاردىن بېرى ئۇ مۇشۇنداق ھەر كۈنى سەھەردە گۈللۈك ئالدىغا كېلىپ ئولتۇرۇپ، رەڭگارەڭ ئېچىلغان گۈللەرنى تاماشا قىلاتتى، بەزىدە گۈللەرگە قاراپ سۆزلەيمۇ كېتەتتى. بۇنداق ۋاقىتتا تاي ئۆيىدىن چىقىپ ئۇنىڭغا چاقچاق قىلاتتى:

— پەرىشتىدەك خوتۇن - دە بۇ، ھە، بۇ گۈللەرگە نېمە دەۋاتىسەن؟ گۈل جىنىڭ بار - ھە سېنىڭ! — دەيتتى.
گۈلبوستان تايىنىڭ مۇشۇنداق چاقچاقلارغا ئامراق ئىدى.
بۇنداق ۋاقىتتا ئۇ روھلىنىپ گۈلدەك ئېچىلىپ كېتەتتى. ئۇنىڭ سەمىمىي كۈلۈشلىرى ئازادە ئىچكى دۇنياسىنى چۈشەندۈرۈپ تۇراتتى. تاي ئايالىنىڭ مۇشۇنداق كۈلۈشلىرىگە خۇشتار ئىدى. ئۇ ئاغزىدا بىرىنچە دېگىنى بىلەن ئىچىدە ئايالىنىڭ مۇشۇنداق سەمىمىيلىكىدىن پەخىرلىنەتتى.

— گۈللەر بىزدىن رەنجىپتۇ، تاي. مەن سىلەر ئۈچۈن يىلدا مۇشۇنداق بارلىق ھۈنرىمنى چىقىرىپ ئېچىلىپ بېرىمەن، لېكىن سىلەر مېنى بىرەر قېتىمىمۇ سۆيۈپ قويمايسىلەر، بەزىدە مېنى ئۈزۈپ غازاڭ قىلىۋېتىسىلەر دەۋاتىدۇ، — دەيتتى گۈلدەك چىرايلىق گۈلبوستان كۈلۈپ تۇرۇپ.

تاي كۈلۈپ كېتەتتى. ئۇ گۈلبوستاننىڭ قېشىغا كېلىپ ئۇنىڭ توم، ئۇزۇن چاچلىرىنى قولغا ئاللاتتى:

— «مال ئىگىسىنى دورىمىسا ھارام» دېگەن سۆزنى «گۈل ئىگىسىنى دورىمىسا گۈل ئەمەس» دەپ ئۆزگەرتىۋەتسەك بولىدىكەن، گۈلبوستان، بۇ گۈللىرىڭمۇ سېنى دورايتۇ! — دەيتتى.

— خەقلەرنىڭ گۈلى سۆزلىمىگىنى بىلەن مېنىڭ گۈللىرىم سۆزلەيدۇ، تاي، — دەيتتى گۈلبوستان ئېرىگە مەنلىك قاراپ.
تاي قاقاقلاپ كۈلۈپ كېتەتتى:

— سەن بەك تېگى بار گەپ قىلىدىغان بولۇپ قالدىڭ جۇمۇ! — دەيتتى تاي، ئاندىن ئۇ قاتتىق قوللىرى بىلەن ئۇنىڭ بېقىنىنى چىمدىپ قوياتتى، — بەك تولۇپ كېتىپسەن، خوتۇن، ئون بەش كۈنلۈك تولۇن ئايدەك.

گۈلبوستان روھلىنىپ كۈلۈپ كېتەتتى. تاي مەقسەتلىك ھالدا ئۇنى مۇشۇنداق چىرايلىق گەپلەر بىلەن رازى قىلىپ

تۇراتتى.

گۈلبوستان ئورنىدىن تۇرۇپ، سۇخانغا كىردى. ئۇ چېلەككە سۇ ئېلىپ، گۈللۈكنىڭ ئالدىغا كەلدى. چىرايلىق ئېچىلغان رەڭگارەڭ گۈللەر ئۇنىڭغا تەبەسسۇم قىلىۋاتاتتى، گۈللەرنىڭ خۇش پۇراقلىرى ئۇنى يەنە بىر قېتىم سۆيۈشكە باشلىدى. گۈلبوستان خۇشخۇي ھالدا گۈللەر بىلەن سۆزلىشىشكە كىرىشتى. ئۇنىڭ سەممىي پاك سۆزلىرىدىن خۇشال بولغان گۈللەر ئۇنىڭغا باش ئېگىپ ھۆرمەت بىلدۈردى. ئۇ قولىغا چوڭ ئاق چۆمۈچنى ئېلىپ، چېلەكتىن سۇ ئېلىپ گۈللەرگە قۇيىدى، ئاندىن گۈللەرگە سۇ چاچتى. سۇنىڭ راھىتىدە ھۇزۇرلانغان گۈللەر يىراق يەرلەردىكى كېپىنەكلەرگە ئۇچۇر بەردى. گۈلبوستان سۈيىنى چېچىپ بولغۇچە، بىر توپ رەڭگارەڭ كېپىنەك گۈللۈكنىڭ ئۈستىدە پەرۋاز قىلىشقا باشلىدى. كېپىنەكلەر گۈللەرگە سالام بېرىپ بولغاندىن كېيىن، گۈللەرگە قونۇپ ئۇلار بىلەن سۆيۈشۈپ كۆرۈشتى. گۈلبوستان بۇ كىچىك جەننەتنىڭ ئىچىدە كۈلۈۋاتقان گۈللەر بىلەن كېپىنەكلەرنى كۆرۈپ، كۆڭلى بەكمۇ ئازادە بولۇپ كەتتى. گۈلبوستان سۇنىڭ كۈچى بىلەن جانلىنىپ كەتكەن گۈللەرنىڭ ئىچىدىن بىر ئال ئەتىرگۈلنى ئۈزدى، ئاندىن ئۇنى بۇرىنغا كەلتۈرۈپ پۇرىدى. شۇ تاپتا قوشنىسىنىڭ كەپتەرلىرى ئۇنىڭ بېشىدىن ئۇچۇپ ئۆتتى. ئۇ بېشىنى كۆتۈرۈپ ئاسمانغا قارىدى، بىر توپ ئاپئاق كەپتەر زەڭگەر بوشلۇقتا پەرۋاز قىلىۋاتاتتى. ئۇ قولىدىكى گۈلگە يەنە بىر قارىدى، ئاندىن ئۆيگە ماڭدى.

ئۇ ئۆيگە كىرىپ، تايىنىڭ قېشىغا كەلدى. تاي تاتلىق ئۇخلاۋاتاتتى. ئەتىگەنكى قۇياشنىڭ يېقىملىق نۇرلىرى دېرىزە ئارقىلىق تايىنىڭ چىرايىنى پارقىرىتىپ تۇراتتى. گۈلبوستان كارىۋاتتا ئولتۇردى، ئۇ ئېرىنىڭ قولىنى تۇتتى، شۇ زامات تايىنىڭ خورىكى توختىدى. گۈلبوستان كۈلۈپ تۇرۇپ قولىدىكى

ئەتىراپتىكى ئېرىنىڭ ئاغزىغا قويۇپ قويدى. گۈلنىڭ خۇش ھىدى تايىنى ئويغىتىۋەتتى، تاي كۆزلىرىنى ئاچتى ھەم ئاغزىدىكى گۈلنى قولغا ئالدى.

— ئاپلا، شۇنداق بىر ياخشى چۈش كۆرۈۋاتاتتىم - دە، ئىككىمىز بىر دۆلدۈلنى مىنىپ ئۇچۇۋاتقۇدەكمىز... — دېدى تاي كۈلۈپ.

— ئۇ مەن ئەمەستۇرمەن؟ — دېدى گۈلبوستان تايىنىڭ كۆزىگە قاراپ.

— مۇشۇنداق ئىشەنمەيسەن ئەمەسمۇ! ھە، ئەتىگەندە ماڭا گۈل ئەكىرىپسەن - دە، پەرىشتىدەك خوتۇن سەن - ھە!
— گۈللەرنى سۇغارغانتىم، بۇ ئەتىرگۈل سىزنى تونۇيدىغان چېغى، «تاي بىلەن كۆرۈشمەسم بولمايدۇ. مېنى تايىنىڭ قېشىغا ئەكىرىپ قويۇڭ» دەپ تۇرۇۋالدى. شۇنىڭ بىلەن ئۇنى ئۈزۈپ ئەكىردىم.

— يائىلا، گۈللەرگىمۇ زۇۋان كىرگۈزۈپ بولۇپسەن - دە! مەن گەپ قىلالايدىغان گۈللەردىن قورقمەن! — دېدى تاي ئايالىغا چاقچاق قىلىپ.

— مۇنداق دەڭ، ئەمدى مېنىڭ گۈلۈمدىن قورقىدىغان بولۇپ قاپسىز - دە!

— ھاي، ھاي، بەس، بەس، ئىككىنچى بۇنداق گەپ قىلغۇچى بولما، خوتۇن، بولمىسا ئاغرىپ قالمىسەن، مەن مۇشۇ ئالتە كۈنلۈك ئالەمدە سېنى دەپ ياشاۋاتمەنغۇ! — دېدى تاي گۈلبوستاننىڭ قولىنى تۇتۇپ تۇرۇپ.

— ئەگەر سىزنىڭ ئەمەلىيىتىڭىز دېگىنىڭىزدەك بولسا، ئۇ ۋاقىتتا بۇ جاھاندا مەندەك بەختلىك ئادەم بولماس ئىدى، تاي، — دېدى گۈلبوستان تايىنىڭ كۆزلىرىگە تىكىلىپ قاراپ.
تاي گەپنىڭ مەزمۇنىنى چۈشىنىپ بولغانىدى. ئۇ كۆزلىرىنى ئىتتىكلا ئايالىنىڭ روشەن كۆزلىرىدىن قاچۇردى.

— ئاخشام چۈشۈك بۇزۇلۇپ قالدۇمۇ نېمە؟ رەمچى خوتۇنلارغا ئوخشاش سۆزلەپ كەتتىڭمۇ؟ — دېدى تاي.

— خۇدايىم ئاجىزلارغا ئوڭىدا ئەمەس، چۈشىدە كۆرسىتىدىكەن. سىزنىڭ تالادا قىلغان — ئەتكەن ئىشلىرىڭىز دائىم چۈشۈمدە ئايان بولۇپ تۇرىدۇ...

— ئەمدى ئاخشىمى ئۇخلىغاندا ئىككىمىزنىڭ تەككىسىنى ئالماشتۇرۇۋەتمىسەك بولمايدىغان ئوخشايدۇ. مەن قاچانلا بولسۇن، سېنى ئەركىلىتىپ، ئوينىتىپ، كۆڭلەك — پۆڭلەك ئېلىپ بېرىپ چۈشەيمەن. ئەكسىچە سەن مېنىڭ قوينۇمدا يېتىپ باشقا بىر ئىشلارنى چۈشەيدىكەنسەن.

— گەپ تەككىدە ئەمەس، تاي، گەپ يۈرەك — دە! — دېدى گۈلبوستان.

— ئىككىمىز بىر قازانغا باغلانغىلى ئوتتۇز يىل بولاي دەپ قالدى. مۇشۇ كۈنگىچە يەنە مۇشۇنداق گەپ قىلىپ يۈرەمسەن؟ ئۆمرىمىزنىڭ تەڭدىن تولىسى تۈگىدى. چىرايلىق گەپلەرنى قىلساڭ بولمامدۇ! — دېدى تاي ئايالىنىڭ كۆزلىرىگە قاراپ.

— ئەلۋەتتە سىزنى چۈشىنىمەنمۇ! بىراق سىز زاۋۇتقا باشلىق بولغاندىن بېرى ئۆزگىرىپ قالدىڭىز. كۈلىشىڭىز بۇرۇنقىدەك راست كۈلمەيسىز، چىشلىرىڭىزدىن باشقا ھېچ يېرىڭىز كۈلمەيدۇ. بۇرۇن سەھرالاردىن تۇغقانلار كەلسە ھالىڭىز قالمايتتى. مېنى تاماق ئەتمەمسەن دەپ ئالدىرىتىپ كېتەتتىڭىز، ئۇلار بىلەن ئۇزۇندىن — ئۇزۇن مۇڭدۇشۇپ ھالىنى سورايىتتىڭىز، ئۇلارنىڭ ياخشى كۈنلىرىدىن خۇشال بولاتتىڭىز، يىغىسى ئۈچۈن يىغلايتتىڭىز. ھازىرچۇ؟ ھازىر ئۇلارنى كۆرسىتىڭىز، ھە كەلدىڭلارما، ھە، كېلىپ قاپسىلەر — دە، دېگەندەك گەپلەرنى ئاران قىلىسىز، ئىشىم بار ئىدى، مەن بەك ئالدىراش دەپ ئۆيدىن چىقىپ كېتىسىز...

— بولدىلا، ئۆزىمىزنىڭ گېپىگە كېلەيلى، تاغقا چىقىمەن

دەۋاتىسەن، ھويلىدىكى گۈللىرىڭنى قانداق قىلىسەن؟

— سىز سۇغرىپ قويىمىسىز؟

— مېنىڭ سۇغارغىنىمغا ئېچىلامدۇ بۇ گۈللىرىڭ!

— باشقا يەردە گۈللىرىڭىز بارمىتى؟ — دېدى گۈلبوستان
ئېرىنىڭ كۆزىنىڭ ئىچىگە قاراپ.

— بەك مەنلىك گەپ قىلىۋەتتىڭۇ! يېتىشىپ قاپسەن
جۇمۇ، مەھەللىگە بىر مەكتەپ سېلىپ بېرى، ئادەم ئوقۇتامسەن
يا؟ — دېدى تاي كۈلۈپ تۇرۇپ.

— قوۋۇرغام، — گۈلبوستان كۈلدى. تاي ئۇنىڭ قولىنى
چىڭ تۇتۇۋالدى.

— ئون يىل كۆرمىگەن ئادەمدەك قولۇمنى سىلاشتۇرۇپ
كېتىۋاتىسىزغۇ، — دېدى گۈلبوستان.

— مەن سېنىڭ قولۇڭغا ئامراق، مېنى گۈللەندۈرگەن
نەرسە سېنىڭ مۇشۇ قولۇڭ...، — دېدى تاي ئايالىنىڭ بىلىكىدىن
كارىۋاتقا تارتىپ.

— سەتلەشمەڭ، قىزلىرىڭىز ھازىرلا قايتىپ كېلىدۇ!

— ھە راست، ئۇلار نەگە كەتتى؟

— بازارغا كەتتى، بىر يەشك ئالما ئېلىۋالايلى دەيدۇ، —
دېدى گۈلبوستان.

— ئالما دېگەن يولدا جىققۇ! بازاردىن ئۆيگە ئەكېلىپ، يەنە
ئۆيدىن ماشىنىغا سېلىپ، نېمە ئاۋارىچىلىك.

— مەيلى ئەمەسمۇ، قىزلارنىڭ كۆڭلى، تاللاپ ياخشىسىنى
ئالىمىز دەيدىغاندۇ ھەرقاچان، — دېدى گۈلبوستان، —
ئورنىڭىزدىن تۇرۇڭ ۋە ئەمدى، چاي ئىچىمىز.

— بالىلار كەلگۈچە بىردەم يېتىۋالساق بولاتتى - دە!

— ساراڭ...، — دېدى گۈلبوستان كۈلۈپ. ئۇ ئۆيدىن
چىقىپ كەتتى.

«بۇ خوتۇنمۇ قوپاللىشىپ كەتتى. بۇرۇن يالغاندىن بىرنى

سۆيۈپ قويسام بىر يىل رازى بولۇپ يۈرەتتى. مانا ئەمدى ماڭا
لوقما سېلىشنى ئۆگەندى... «مەھەللىدىكى خوتۇنلار يامان، زامان
ئاخىرىدىكى خوتۇنلار مۇشۇنداق قۇۋلىشىپ كېتىدۇ، دەۋاتاتتى
ھېسامكام»^①، راست ئوخشايدۇ، ئەگەر بۇ جاھاندا ساددا، لۇم -
لۇم ئادەملەر ئاز قالسا، بىزدەك ئادەملەرنىڭ بازىرى قالمايدۇ
جۇما! « دەدى تاي ئۆز - ئۆزىگە سۆزلەپ.

تاي ئورنىدىن تۇرۇپ، كىيىملىرىنى كىيىپ، تالاغا چىقتى.
ئۇ بېشىنى كۆتۈرۈپ ئاسمانغا قارىدى. ئاسماندا قوشنىسىنىڭ
بايامقى كەپتەرلىرى ئەرەكەن پەرۋاز قىلىۋاتاتتى.

— ياخشى قوشنامنىڭ ياخشى كەپتەرلىرى ياخشى ئاسماندا
ياخشى ئويناۋېتىپتۇ جۇمۇ، خوتۇن. كەپتەردەك ياخشى نەرسە
يوق، بىرى، خوتۇنى يوق ئادەملەر كەپتەرگە قاراپ ئولتۇرسا
خوتۇنى باردەك بولۇپ قالدىكەن دەۋاتاتتى، ئاشۇ راست گەپ
ئوخشايدۇ! كەپتەر دېگەن يېقىملىق نەرسە ئىكەن ئەمەسمۇ!
قورسىقىنى بىر تويدۇرۇپ قويساڭ بىر ئۆمۈر ئاسمىنىڭدىن
كەتمەيدىكەن!

— مېنى كەپتەرگە ئوخشىتىۋاتىسىز - ھە! — دەدى
لاپاسنىڭ ئاستىدا چاي تەييارلاۋاتقان گۈلبوستان كۈلۈپ.

— مەن جاھاندىكى ياخشى نەرسىلەرنىڭ ھەممىسىنى ساڭا
ئوخشىتىمەن، خوتۇن، سەن مېنىڭ بۇ تەرەپلىرىمنى تازا بىلىپ
كەتمەيسەن، مەن ساڭا دېمىگەنم بىلەن ئىچىمدە ھەممە ئىشلارنى
ئويلايمەن.

— قوۋۇرغام... — دەدى گۈلبوستان كۈلۈپ.
«كالىسى ئېچىلىپ كەتتى بۇ قېرىنىڭ، ئەمدى ئاسانلىقچە
دەسسەمەيدۇ» دەدى تاي ئىچىدە.

— ئەگەر ئىككىمىز كەپتەرگە ئايلىنىپ قالساق، بىر كۈندە
ئۇچۇپلا جەننەتكە كىرىپ كېتەتتۇق! — دەدى تاي.

① ھېسامكام — چاقچاقچى ھېسام قۇربانى دېمەكچى.

— سىز كەپتەرگە ئايلىنالماسىز، تاي! چۈنكى سىز ئاغزىڭىزدا دېگىنىڭىز بىلەن، ئەمەلىيىتىڭىزدە كەپتەرنى ياقىتۇرمايسىز، چۈنكى سىز لاچىن بولىمەن دەپ شۇڭغۇپ يۈرۈۋاتىسىز ئەمەسمۇ! — دېدى گۈلبوستان كۈلۈپ، — گەپ بىلەن بولۇپ كەتتىڭىز، تاي، بولدى، يۈز — كۆزلىرىڭىزنى يۇيۇڭ، قىزلىرىڭىز ھازىرلا قايتىپ كېلىدۇ، چاينى ياخشى ئىچىۋېلىپ يولغا چىقايلى.

تاي باغقا كىرىپ يۈز — كۆزلىرىنى يۇيۇپ چىقتى.
— خوتۇن، لۇڭگە قېنى؟ — دېدى تاي.
— باغدا ئالمىغا ئارتىقلىق بىر ئاق لۇڭگە بارغۇ! — دېدى گۈلبوستان.

— ئۇنى كۆردۈم، ھېلىقى گۈللۈك لۇڭگەڭنى دەۋاتىمەن!
— قوۋۇرغام، قېرىغاندا گۈللۈك لۇڭگىنىڭ جېدىلىنى قىلىپ كەتكىنىنى!

— ئۇنداق دېمە، خوتۇن، قېرىغاندا دېگەن گەپنى قىلما، ئون گۈلۈمنىڭ بىرى ئەمەس، يېرىمىمۇ ئېچىلىمدى تېخى، خۇدايىم بۇيرۇسا، ئۆزۈمنى ئون سەككىز ياشلىق يىگىتلەرگىمۇ تېگىشمەيمەن. ئادەم ئەللىك ياشقا كىرگەندە ھەممە نەرسىنىڭ قەدرىگە يېتىدىكەن. گۈللۈك لۇڭگە دېگەن نېمە ئۇ. خۇدايىم بۇيرۇسا خاننىڭ گۈللۈك تاۋارلىرى بىلەن يۈز ئېرتىمىز تېخى، — دېدى تاي كۈلۈپ.

— سىز پونىمۇ ياخشى ئاتىسىز — ھە...
— ئالدى بىلەن ھېلىقى گۈللۈك لۇڭگەڭنى كەلتۈر، خوتۇن، يۈز — كۆزلىرىمنى ئېرتىۋالاي، بولمىسا يۈزى قېلىن شامال يالاپ بولىدۇ.

گۈلبوستان ئۆيگە كىرىپ، گۈللۈك لۇڭگىنى ئاچىقىپ تايىنىڭ قولىغا تۇتقۇزدى.

— ماۋۇ ئىشىك بولىدۇ، خوتۇن، بىز گۈلدەك ئادەم

بولغاندىن كېيىن، مۇشۇنداق گۈلدەك لۆڭگىلەرنى ئىشلىتىشىمىز
كېرەك!

— ئۆزىنى ماختىغان بىرىنچى ئەخمەق...

— ئۇ تەيپۇنەم ۋاقتىدىكى كونا گەپ، خوتۇن، ھازىر دېگەن
ئۆزۈڭنى ئۆزۈڭ ماختاپ بەرمىسەڭ، خەقلەر سېنى
سېستىۋېتىدۇ. مۇشۇنداق جاھان بۇ...

— قارال، تاي، غۇنچەلەر كەلدى!

غۇنچەم بىلەن ئامىنە دەرۋازىدىن ھويلىغا روھلۇق كىرىپ
كەلدى.

— كېلىڭلار، قىزلىرىم، ئەتىگەندە بازارغا چىقىپسىلەر -
دە، ياخشى، يۈكۈڭلار خېلى ئېغىرغۇ! — دېدى تاي غۇنچەمنىڭ
قولىدىكى سومكىنى ئېلىپ.

— تاغدا ئىشلىتىدىغانغا كۆكتاتمۇ ئېلىۋالدۇق، دادا، —
دېدى تايىنىڭ ئىككىنچى قىزى ئامىنە كۈلۈپ تۇرۇپ، ئامىنەنىڭ
بويى ھەدىسى غۇنچەمنىڭ بويىدىنمۇ ئېگىز ئىدى.

— ئاۋارە بولۇپسىلەر، قىزلىرىم، بۇ نەرسىلەرنى يولدىن
ئېلىۋالساڭمۇ بولاتتى، ئوشۇقچە چاپا تارتىپسىلەر، قولۇڭلارنى
يۇيۇڭلار، چاي ئىچىمىز! — دېدى تاي.

— ئالمىمۇ ئالدۇق، دادا، — دېدى غۇنچەم كۈلۈپ تۇرۇپ.

— ياخشى، بۇ يىل تەتىلدە تاغدا ياخشىراق ئوينىۋېلىڭلار،
كىتاب ئېلىۋېلىشىمۇ ئۈنتۈپ قالماڭلار، زېرىكەندە بىزگە
كىتاب ئوقۇپ بېرىسىلەر، — دېدى تاي.

— ئەمدى قولۇڭلارنى يۇيۇڭلار، قىزلىرىم، چاي
ئىچىمىز، — دېدى گۈلبوستان.

غۇنچەم بىلەن ئامىنە باغقا كىرىپ كەتتى.

— سائەت سەككىز بولۇپتۇ، خوتۇن، توققۇزدا يولغا
چىقايلى، يولغا ئۈچ سائەت كېتىدۇ. ئەمىسە مەن تەلئەتكە
تېلېفون بېرىۋېتەي، — دېدى تاي.